

ЕВРОПСКА УНИЈА

- **Како је настала?**

Творац ЕУ је Роберт Шуман, који је 1951. предложио уједињење европске индустрије угља и челика. 1951. године, ујединило се неколико земаља да би лакше организовали трговину угљем и челиком. Током година овој групи од 6 земаља (Белгија, Француска, холандија, Италија, Луксембург и Немачка) придружиле су се и друге земље, тако да их је данас укупно 28. То су: Аустрија, Белгија, Бугарска, Велика Британија, Грчка, Данска, Естонија, Ирска, Италија, Кипар, Летонија, Литванија, Луксембург, Мађарска, Малта, Немачка, Пољска, Румунија, Словачка, Словенија, Финска, Француска, Холандија, Чешка, Шведска, Шпанија, Хрватска.

- **Шта је Европска унија?**

То је заједница уређених (а не богатих) држава посвећених демократији, миру и добробити грађана.

Три стуба ЕУ су:

1. Економска политика
2. Заједничка безбедоносна и спољна политика
3. Сарадња у области правосуђа.

Увођење ЕВРА (заједничка валута) је најновији корак у учвршћивању веза између европских држава. Да би унапредиле спољнополитичку сарадњу, државе чланице ЕУ су именовале Високог представника за спољну и безбедоносну политику, који представља неку врсту министра спољних послова ЕУ.

- **Вредности за које се залаже ЕУ су:**

Демократија, владавина права, поштовање људских права и соновних слобода, једнакост и људско достојанство, поштовање повеље УН и поштовање међународног права.

ЕВРОПСКА УНИЈА

*Створити Европу значи
створити мир.*

Жан Моне

Како је настала?

- Творац ЕУ је Роберт Шуман, који је 1951. предложио уједињење европске индустрије угља и челика
- 1951. године, ујединило се неколико земаља да би лакше организовали трговину угљем и челиком. Током

година овој групи од 6 земаља
(Белгија, Француска, холандија,
Италија, Луксембург и Немачка)
придружиле су се и друге земље, тако
да их је данас укупно 28.

То су:

Аустрија, Белгија, Бугарска, Велика
Британија, Грчка, Данска, Естонија,
Ирска, Италија, Кипар, Летонија,
Литванија, Луксембург, Мађарска,
Малта, Немачка, Пољска, Румунија,
Словачка, Словенија, Финска,
Француска, Холандија,
Чешка, Шведска, Шпанија, Хрватска.

Шта је Европска унија?

- То је заједница уређених (а не богатих) држава посвећених демократији, миру и добробити грађана.
- Три стуба ЕУ су:
  - а. економска политика,
  - б. заједничка безбедоносна и спољна политика,
  - в. сарадња у области правосуђа (нпр. *ЕУРОПОЛ* – институција која сакупља податке о кривичним делима и починиоцима и прослеђује их свим чланицама) и унутрашњих послова.Увођење ЕВРА је најновији корак у учвршћивању веза између европских држава.

- Да би унапредиле спољнополитичку сарадњу, државе чланице ЕУ су именовале Високог представника за спољну и безбедоносну политику, који представља неку врсту министра спољних послова ЕУ. Он има следеће надлежности:
  - а. да спроводи заједничку спољну и безбедоносну политику,
  - б. председава седницама Савета за спољне послове,
  - в. задужен је за јединствено деловање на међународном плану, руководи политичким дијалогом са трећим странама,
  - г. заступа став ЕУ пред међународним организацијама.

- Вредности за које се залаже ЕУ су:

Демократија, владавина права, поштовање људских права и соновних слобода, једнакост и људско достојанство, поштовање повеље УН и поштовање међународног права.

1. **Застава** – симбол европског јединства и идентитета. Круг звездица представља солидарност и хармонију европских народа. 12 звездица представља симбол савршенства и потпуности, а круг је симбол јединства.
2. **Химна** - *Ода радости* (Бетовен), али она није заменила националне химне.

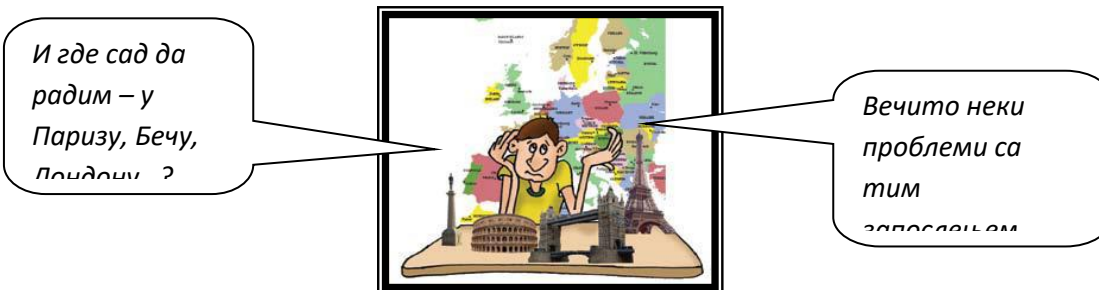
3. Државни празник - Дан Европе – 9. мај јер је тада француски министар спољних послова Роберт Шуман представио свој предлог стварања организоване Европе.

Како делује Европска унија?

Европска заједница створена је како би државе чланице постале једно велико тржиште – налик тржишту Сједињених Америчких Држава – где људи и предузећа могу да се селе и послују као да су у једној земљи. Овакав циљ је назван јединствено тржиште и још увек представља најважнији део активности Европске уније.

„Четири слободе“ омогућавају функционисање јединственог тржишта:

- 1) слободно кретање људи – за појединце то значи да могу да путују, уче, студирају, запосле се, раде и пензионишу у било којој земљи ЕУ;
- 2) слободно кретање робе (укидање царина и такси);
- 3) слободно пружање услуга – фирме могу да раде и пружају услуге у свим земљама ЕУ;
- 4) слободно кретање капитала – нема ограничења плаћања између држава.

Право на азил у земљама ЕУ?

Грађани Србије немају право да траже азил у земљама ЕУ, јер се право на азил добија у случају њиховог систематског прогона или прогона група у недемократским режимима. У већини земаља ЕУ не постоји начин да се добије азил из економских разлога, а пошто је Србија на путу прикључења

ЕУ, њени грађани не могу да траже политички азил.

Визна либерализација која је уведена за грађане Србије **НЕ** подразумева рад на црно, добијање радне дозволе или брзу зараду, него само право да се путује уз пасош, али без обавеза вађења визе, право на посете и туристичка путовања, и то само до укупно 90 дана у току године.

Захтеви грађана Србије за азил се решавају негативно по хитном поступку, а давање лажних података може имати за последицу трајну забрану уласка у ове земље. Нпр. у Немачкој се странци ухваћени у раду на црно обично сместа депортују, са забраном уласка у било коју земљу ЕУ.

„Четири слободе“ омогућавају функционисање јединственог тржишта:

1) слободно кретање људи – за појединце то значи да могу да путују, уче, студирају, запосле се, раде и пензионишу у било којој земљи ЕУ;

2) слободно кретање робе (укидање царина и такси);

3) слободно пружање услуга –
фирме могу да раде и пружају
услуге у свим земљама ЕУ;

4) слободно кретање капитала –
нема ограничења плаћања између
држава.

Копнхагенски критеријуми

1993. су дефинисани главни критеријуми које једна држава треба да испуни да би постала члан ЕУ:

- да има стабилне институције које гарантују демократију, владавину закона и поштовање људских права;
- да има тржишну економију и економски капацитет;
- да подржава циљеве ЕУ, да има способност да прихвати обавезе и спроведе законе ЕУ.

Дакле, то су:

1. политички услови: стабилне институције;
2. економски услови: функционална тржишна привреда са предузећима која се успешно могу носити са конкуренцијом коју доноси учешће у јединственом европском тржишту;
3. да прихвати и обезбеди примену прописа ЕУ који регулишу различите области економске и монетарне уније и политичког живота.

➤ да има
стабилне
институције које
гарантују
демократију,
владавину
закона и
поштовање
људских права;

➤ да има
тржишну
економију и
економски
капацитет;

➤ да поддържава
цилъеве ЕУ, да
има
способност да
прихвати
обавезе и
спроведе
законе ЕУ.

